

Тимошик І. Врублевський Василь // Редакторський практикум: Літературні портрети сучасних українських письменників: Студентські дослідницькі роботи / Упоряд. В.І. Башманівський. Кафедра новітньої української літератури та соціальних комунікацій. – Випуск 2. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка. – 2012. – С. 40-42

ВРУБЛЕВСЬКИЙ ВАСИЛЬ

На крилах творчості

Житомирська земля викохала немало низку велетнів всеукраїнського масштабу, серед яких височать Леся Українка, І. Огієнко, М. Рильський... О. Довженко, якого Житомир на початку цього століття знав як учителя, зауважив: «Кожна місцевість має свою душу». Хоч у непростий нинішній час становлення Української держави і твориться непросто, проте літературне життя не зупиняється, творчий процес триває, письменникам Житомирщини є з чим вийти на читацький суд, а через нього – й на суд історії. Серед них добрими книгами звітували поети М. Пасічник, В. Грабовський, А. Сірик, прозаїки О. Опанасюк, В. Врублевський та інші.

Василь Марцельович Врублевський належить до кола тих неординарних письменників, яким доля дала не тільки непересічний талант, великі організаторські здібності, невтомну працездатність і вишуканий смак, але й велике коло прихильників та однодумців. З ім'ям В. Врублевського пов'язаний цілий період розвитку вітчизняної літератури кінця 80–90-х років, коли навколо авангардного літературно-мистецького журналу «Авжеж!» згуртувалась плеяда «нової хвилі» українських митців.

В. Врублевський народився у квітні 1963 року в с. Карвинівці Дзержинського (Романівського) району. В 1989 році закінчив філологічний факультет Житомирського педінституту, працював у обласних газетах, спочатку в «Комсомольській зірці», одному з поодиноких більш-менш незаангажованих видань радянських часів, потім у «Житомирському віснику» – першій в області незалежній газеті, далі в «Прес-Форумі». Редагував «Нову літературну газету», здійснив ряд інших проектів, серед

яких «Житній ринок» (1989 р.) та безпрецедентне видання «Авжеж» (з березня 1990 року). Як прозаїк дебютував у 1984 році. У його творчому доробку – книги прози «Замах на генсека» (1992 р.), «Сім історій» (1993 р.), поетичні збірки «Свято останньої ночі» (1993 р.) та «Перонний модерн» (2000 р.). Друкувався в антології сучасної української прози «Квіти в темній кімнаті», альманаху «Літературний ярмарок» (1989 р.), журналах «Березіль», «Київ» та багатьох інших. В. Врублевський – глибокий дослідник життя та творчості ряду українських письменників першої половини ХХ століття, зокрема Л. Волошки, К. Поліщука, Я. Савченка. Василь Марцельович – послідовник іронічного напрямку, поєднує соціальний гротеск, сатиру і порнопародійність. Продовжуючи традицію авантюрної прози, письменник надає перевагу динамічному сюжету і прямиї інтризі, що межує з непристойністю. Таким же динамічним темпераментом просякнутий і стиль автора, який любить коротку фразу, вкраплення суржику і... дозволяє собі іноді перековку слів.

У творчості письменника можна спостерігати продовження і розвиток традиційної прози європейської, американської, японської та української. Доробку В. Врублевського притаманні акцентований еротизм («Фатальний кінець кохання Олдріджа»), політичний сарказм («Нардепка»), вдале використання екстралітературної лексики («Венера»). В. Врублевський-редактор – вишуканий майстер із витонченим чуттям слова та міри, невтомний шукач молодих талантів та збирач перлин художнього андеграунду визнаних метрів, серед яких В. Даниленко, В. Косенко, Є. Пашковський та інші.

«В. Врублевський завжди асоціюється із жвавим літературно-мистецьким журналом “Авжеж!”, що виходить у Житомирі. Цей часопис, редактором якого є Василь Марцельович, на початку 90-х років додав свіжий дух у літературний процес. Він сміливо друкував речі, які в той час були під суворою забороною, зокрема твори еротичні, пошукові, експериментальні... Без перебільшення можна сказати, що Врублевський – це “Авжеж!”, а

“Авжеж!” – це Врублевський», – влучно написав про художника слова В. Габор.

У новелі В. Врублевського «Я зовсім не хочу битися», написаній у формі внутрішнього монологу героя, автор передає складний і повний гірких переживань світ підлітка, який тільки починає пізнавати «доросле» життя, в якому треба нести відповідальність за нерозбірливі знайомства. Перед юнаком стоїть дилема, яку він сам не може розв’язати: або піти із Зонею та Чортиком битися проти німих, або стати в очах приятелів боягузом. Хлопець так і не зміг зробити належний вибір. Його боягузтво – це зрада самого себе, безвільна поведінка та мовчазна покора тому, кого він вважає своїм кращим другом. Хибне почуття обов’язку робить із нього жалюгідного холопа та боягуза, якому треба було б «битися» перш за все з самим собою. Автор тонко і майстерно творить досить типову для юнацтва ситуацію вимушеного вибору. Не нав’язуючи висновків, В. Врублевський веде читача потайними стежинами дитячої душі, наповненими болем та стражданнями за молоду людину, яка ще не готова приймати однозначні рішення.

Художня творчість В. Врублевського – це своєрідний дагеротип суспільства зі всіма його зламами та нашаруваннями. Його герої йдуть по шляху до духовного храму, який слід відбудувати. Письменник нашого краю не схильний до ремствувань – він має намір іти в третє тисячоліття зі своїм нинішнім і чесним здобутком.

Література:

1. «35 чисел»– бібліографічний довідник журналу «Авжеж».– 1990–1997 рр.
2. М. Лецкін «Я інших не сповідую знамен!» (Миттєвості поетичного життя Житомирщини). – Житомир. – 2004. – 92 с.
3. М. Лецкін. Відблиск одвічного неспокою (З творчого доробку житомирських прозаїків). – Житомир. – 2003.

4. Література і мистецтво рідного краю. Літературне краєзнавство Житомирщини. – Житомир, 1991. – 144 с.

5. Поліський дивосвіт: Посібник – хрестоматія в 2-х ч. Ч. 1: Критичний огляд / за ред. С. О. Пультера. – Житомир, 2000. – 554 с.